

M A G Y A R K U R I R

Bécsből, Pénteken, September' 28-dikán 1821.

Spanyol Ország.

Számos Regementek, vagy is inkább csak Regement - törzsökök vettek, mint mondják, parancsolatot, hogy útjokat a' Pyreneumi hegyek felé vegyék, 's hogy, mint ezt is mondják, a' tiltott portékáknak titkon való behoztatását és a' Spanyol Országból Francia Országba szaladott békételeneknek a' hazával való közösülésseket akadályoztassák.

A' Bayonnéből Sept. 6-dikán indúlt tudósítások szerint Saragossában nagyon fontos dolog fordúlt elé. Az ármádának egy része a' Generalis Riegó vezérlése alatt, új Revolúziót akart csinálni, hanem a' plánuma felfedeztetvén, Generalis Riegó elfogattatott 's a' Leridai erősvárba vitettetett.

Az Alsó Pyreneumi Departamentből Oleronból, ekképpen irtak ugyan ezen történetről Sept. 5-dikéről: — „Éppen most esse tudtomra, hogy Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napjain nagy nyughatatlankodás fordúlt elé, azért, hogy itt proklamálni akarták a' Respublikát. A' plánum, a' Polgári Kormányozónak La Morénának állhatatos magaviselete miatt szenvedett hajótörést. Az özszeesküvésnek feje, néhány Francia tisztekkel, 's az Ösz-Ember nevű volt Ujság' Redaktorával együtt, Generalis Riegó volt. Hanem a' sergeknek más része nem tartott vélek.

Számos személyek elfogattattak, és Riegót, a' ki futásra vette a' dolgot, kergettik. —

A' Párisi Gazette is közöl ugyan ezen történetről, a' maga' magános levelezőjétől, egy tudósítást. Már ez sokkal újabb dátumú. Sept. 8-dikán indúlt Bayonnéből. A' foglalatja ez: — “

„Minket arról tudósítanak a' mi Oleronból Sept. 6-dikán indúlt leveleink, hogy Saragossában Aug. 30-ikán nevezetes özszeesküvés ütött-ki. Generalis Riegó, valami Cugnet-de-Montarlot nevű Francia Emigrans, a' ki régebben a' Homme - Gris Ujságlevelék' Redaktora volt, 's több más Francia Szökevények által segítettvén, a' Respublikát proklamálni mérészlette. Saragossában Aug. 30-dik és 31-dik napján nagy zengés uralkodott. Hanem a' sergek nagyobbadon ellene szegezték magokat az Özszeesküvés' Szerzőjinek, 's így történt, hogy ezek a' magok' plánumjokat a' város' lakosai nagyobb részének örömeire, végre nem hajthatták. Már az Özszeesküvés' tagjai közül többek elfogattattak. Riegó futásra vette a' dolgot, de utánna eredtek szárnyra, hogy elfogták 's a' Leridai kemény várba zárták volna. —

„Mi úgy halljuk Madridból (így folytatja szavait a' Gazette), hogy Király és Királyné ö Felségek Sant Ildefonsóból Es-

curial felé folytatván útjokat, midőn Saragossában néhány minutáig megállapodtak volna, olly közönséges kiáltozás által fogadtattak: Éljen a' Király! Éljenek a' Bourbonok! Veszzen-el a' Constitúció! —

„Azt beszéllek, hogy Biskáyában, Alavában, Navarrában, és Guiposkovában a' nép a' most uralkodó systema eránt tellyességgel nem jó indulattal viseltetvén, ez adott volna alkalmatosságot arra, hogy az Országban több Regementek parancsolatot vegyenek az ezen Északi tartományok felé való útnakindulásra: hanem mások sokkal meszszebb-néző okait gondolják annak, hogy ezen katonaság erre felé gyülekezék. —

„A' Madridban lévő Franczia Követ Lagarde, panaszt tett a' külső dolgokra ügyelő Spanyol Ministernél, ezért, hogy a' Regulateur nevű Journál, a' melly Madridban Franczia nyelven irattatik, a' külső Országlószékek 's legkülönösebben Franczia Ország ellen naponként nagyon rút mocskolódásokat hirdet-ki. De nem lett semmi sikeres fogamatja panaszának. —

„A' Kataloniai Regement parancsolatot kapott, hogy sietve Új-Kastilia felé vegye útját, a' hol, mint mondják, attól tartanak, hogy közönséges támadás fog kiütni a' Constitúció ellen.

„A' Patrióta társaságok meghatározták, hogy társaságaikban minden titulusokat eltöröljenek, 's egymás eránt csak a' Polgár titulussal éljenek. Ugyan ezen intézetet, melly az 1792-től kezdődő Franczia Jákobinusoknak követtetése, Spanyol Országban is bevették több Municipális tiszti karok. —

* * *

Egész felvilágosodott tudósításokkal még nem szolgálhatunk a' Saragossai történetekről. Annyi bizonyos, hogy ott nagyon veszedelmes környülállások közzé helyheztedődött a' közönséges csendesség. A' történet még eddig legnyilvánosabban azon levelekben beszélletik elé, a' mellyek Sept. 5-dikén indultak Saragossából, 's a' mellyeknek ennyiben áll summás foglalatok: —

Az alatt, míg Gen. Riegó az igazgatás alá tartozott tartománynak Tiera-Baja nevű vidékein egy kerülést tett volna, Saragossában valami siket pezsgés támodván a' nép közt, ez arra indította a' tiszti karokat, hogy olly intézeteket tegyenek, hogy a' csendességnek megháborittatására célzó iparkodásokat, mellyeknek már jelei mutatatták magokat, elhárithassák. Olly hírkelt vala szárnyra, hogy némelly emberek Aug. 29-ikére virradó éjjel ekképpen kiáltoztak volna a' piacon: Éljen a' Republika! Ezen kiáltozás nyughatatlan gondolkodást gerjesztett az elmékben. Valami Villamor nevű embert beadtak, hogy ő lett volna a' kiáltozás' kezdője, 's őtet azonnal elfogták. Aug. 31-dikén azonközben rendkívülvaló Kurir érkezvén Madridból, ez olly parancsolatot hozott Riegóhoz, hogy a' Fő Kapitányságot azonnal adja által a' tartomány' Polgári Kormányozójának, maga pedig vegye útját Leridába, 's ott legyen felvigyázás alatt. Egyszersmind tisztek is többek vettek parancsolatot, hogy a' várost oda hagyván vegyék útjokat Külömbkülömb megnevezett helyekre. A' Constitúció nevű Regement is parancsolatot kapott, hogy vegye útját Kataloniába. A' Polgári

Kormányozó pedig még ez'napon Proklamációt intézett a' néphez, a' melyben egyebek közt ezen szavak fordáltak elé: „Ha elöttek azon gonosz cselkedetek, mellyeket el akarának követni, annak idejében, a' magok' teljes kiterjedése szerint le fognak rajzoltatni, hideglelési reszketés fog meglepni benneteket, és csudálkozni fogtok azon, hogy illy nagy gonoszság valamelly emberi szívben csirázhatott ki. Azonközben addig is, míg mindeneket megtudhatnátok, tudjatok-meg mostanában is ennyit: hogy életeteknek, tulajdonaitoknak, és Constitúziótoknak, egy Faktzió' bolond dühösségének áldozatjává kellett volna lenni; 's hogy egy résznek tagjai azon iparkodtak csábító fogások alatt, hogy Saragossa városát a' retentőségek, a' fejetlenség, a' halál, és a' zürzavarok Cháosává tegyék.“ —

Minthogy Gen. Riegó ezen Kurirnak Saragossába lett érkezésekor nem volt jelen ezen városban, erre nézve a' Polgári Kormányozó azonnal egy tisztet küldött el, hogy néki a' Madridból érkezett rendeléseket megvigye, 's egyszersmind, hogy azt is adja tudtára, hogy azon helyről, hol ezen tiszt találni fogja, azonnal és egyenesen vegye útját Lerida felé, a' nélkül, hogy elébb Saragossában megjelenne. Ezen tiszt Saragossától 10 mérföldnyire Bujaroloz nevű helységben találkozott Riegóval, ki, a' dolgot megértvén, úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy ő vissza fog térni Saragossába, 's oda valóssággal vissza is indult, hanem a' tiszt egy oldalfélt való úton ötet megelőzván, célzását meggátolta, tudni illik az által, hogy Saragossába Sept. 2-dikán virradólag megérkezvén, a' Polgári Kormányozót Riegónak célzása felől tudósította, a' ki azon-

nal megtette az ellenkező rendeléseket; fegyveres csapatokat küldött elejébe; 's a' nemzeti sergeket is kiállította az őrző sereggel és számos polgárokkal együtt. Tanácsot is tartott a' dolog eránt, melyben olly határozás tétetett, hogy Riegó' elejébe Deputátzió küldetessék, a' melly ötet vegye arra, hogy ne jöjjön Saragossába. Ezen Deputátzió ötet a' várostól két órányi távolságra Puebla nevű faluban találta. A' Deputátzió tagjai voltak: Generalis Torres, Constitúziós Alcade Bagices, 's Oberster Caminero — kiknek tanácslását végezetre Riegó elfogadván, Lerida felé haladék nélkül útnak indult. Hanem útjában, September' 3-dikán, Proklamációtintézvén a' Saragossai őrző sereghez, abban a' maga' Patriótai gondolkodása' módját dicséri, 's az ellen, hogy hivatalától illy rendetlenül fosztatott-meg, panaszkodik. —

Az ö letétettetésének okáról azonközben nagyon sokféle hírek keringenek, valamint szintén azon Összeesküvésről is, melyről a' Polgári Kormányozó a' maga' feljebb említett Proklamációjában emlékezett. Az elfogattatott személyek ellen folytatandó pernek kimenetele mindeket világosságra fog hozni.

A' melly tudósítások az Arragoniai történetekről ezen mai M. Kurirunk' elején találtatnak, a' Sept. 14-dikén Indult Párisi Ujságleveleknek nagyon summás foglalataik valának. Az éppen itt feljebb eléfordult bővebbecske tudósítás is hasonlóképpen a' Francia Ujságvelekből vétetett, 's ez már újabbacska, minthogy a' Sept. 16-diki Ujságveleekben találtatik. De a' melly felől meg kell jegyezni, hogy némelly Ujságveleekben, illy kezdő sza-

vak bocsáttattak elejébe: „Az a' gyanú, hogy a' Revolúziós rész azon dolgozzék, hogy a' maga' széles kiágazása által a' Monarchiának, még Spanyolországban fennálló, csak árnyék-képét is semmivé tegye, 's a' Respublikának és a' Nemzeti Conventnek felállittatását siettesse, a' Saragossából érkezett legújabb tudósítások által tellyesen megvalóságosított. Beszélnek azonközben, hogy az Aranykút béli Orátorok a' plánumnak semmivétettetéséről hamarabb tudósítottván, mint az Országlószék, minden iparkodással azon dolgoztak, hogy az ezen tárgyról folyó beszédek nagyításoknak lenni a' néppel elhitethessék, Riegót pedig minden vádak ellen, mellyekkel terheltetett, oltalmazták.“

Hanem akármelley felől tekintsük is ezen körülállásokat, minden esetben nagy homály fedí még most ezen egész dolgot, annyival is inkább, hogy a' Saragossai Polgári Kormányozó Sept. 4-dikén egy 2-dik Proklamációt intézvén a' néphez, ebben azt mondja: Hogy a' Riegó' letettetésének semmi összeesküvéssel, melly által a' Respublika' felállittatása tárgyoztatott.

* * *

A' mi Madridi tudósításaink csak Sept. 3-dik napjáig terjeszkednek. Fontosabb foglalatjok ennyiben áll:

A' Sept. 1-ső napján kijött Universalban egy több tekintetben nevezetes nyilatkozatás találtatik, mellyet a' Madridi ügynevezett Militzia (polgárkatonaság) az Aug. 20-dikán és 21-dikén eléfordúlt történetekre nézve intézett ezen tartomány-

nak Politikai Kormányozójához, 's a' melyben illy kifejezések olvastatnak: — „Ha némelley előrenemvigyázók a' magok gondolatlan buzgássok által ragattatván, a' szabadság' és törvény' neveiket nyelveiken pengetni, 's azonban az elsőt lábaik alá tapodni a' másodikat pedig kicsufolni akarnák, az ilyeneknek azt jóvallja a' Militzia, hogy ennekutánna bölcsőbbek és vigyázóbbak legyenek. Ha a' közönséges csendességet többé valamelly Faktzió vagy a' gyalázatos indulatoskodás, meg fogják háborítani, ekkor a' Nemzeti Militzia is kötelességének fogja esmérni, hogy mind annak mind ennek gátat tegyen. Azok a' szomorú de hasznos tudományok, mellyeket nekünk a' Revolúziók adtak, arra tanítanak bennünket, hogy a' Faktzióról a' Fejetlenségre csak egy lépés vagyson, de a' melly mind azok között a' legveszedelmesebb, a' mellyeket valamelly nemzet tehet. Reménljük, hogy Spanyolország mentt fog ezen lépéstől maradni, mint-hogy ha ezen Hydra a' maga' fejét fel akarná emelni, az ő semmivétettetésére minden jó emberek fegyverhez fognak kapni. Excellentziás Ur! a' Militzia úgy itél, hogy gondolatait elég nyilvánosságosan kimagyarázta, 's az Országlószék előtt azon kívánságát, hogy ez, a' törvényeket, az efféle sérelmes megtámodtatások ellen erős és hatalmas kezekkel védelmezze, eléggé kinyilatkoztatta, a' nélkül mindazáltal, hogy magát ezen Militzia az Országlószék' akaratja' betöltetésére, mint eszközt ajánlaná, mivelhogy ő, mint szabad és független sereg, a' Constitúciónak és a' törvényeknek mindenkor az ő első oltalmazójok akar maradni.“ —

Ezen nyilatkozatáson sok féle módon török a' fejeket az Aranykút' Orátorai, sck-

féléképpen magyarázzák, 's a' többféle magyarázatokhoz képpeszt ez, némellyek előtt kedvet talált, mások boszszankodnak érette. Sept. 2-dikán estve olly hevesen veteledtek felette az Orátorok, hogy végezetre nagy zürzavarok között 's nagy mérgeledéssel oszlottak széllyel.

Az új Hadi Minister Generalis Cantador valósággal nem fogadta-el a' Ministerséget. Ötet Karthagenában, a' hollakott, kineveztetése után azonnal boszszúsággal illette a' nép. Estve Charivari (macskanyivogási) muzsikát csinált az ablaka alatt, 's a' Traga-la-perrót éneklette. A' Király, Generalis Gregorió Rodriges nevű, hasonlóképpen nagyon idős, Agyuzó General-Lieutenantot nevezte helyébe Hadi Ministerré: hanem a' Liberalis rész ennek kineveztetésével még kevesebbé van megelégedve, mint az előbbenivel volt; elégtelennek, az eltöröltetett Inquisitzió' barátjának 's egyéb effélének nevezvén a' közönséges levelekben, arra nogatja, hogy ez se válolja-fel a' Ministerséget.

A' Spanyol Liberalis és Frantzia Royalista irók szörnyen heveskednek egymás ellen, mellyre illy példát hoz-fel az egyik Bécsi Német Ujság: — “

„A' Gazette-de-Francében (úgymond) illy Czikkelly találatott Sept. 14-dikén: „Madridban a' Dühösködök' Journálja (a' Regulateur) a' Gazette-de-Francét folyton-folyva tiszteli a' maga elmés gunyolásaival. Megvalljuk, hogy mi ezen Journálnak, melyben az elveszettség a' hiúsággal, mint valamelly díj-koszorú felett úgy vetélkednek, igen nagy köszönettel tartozunk; ez egy napot se mellöz-el a' nélkül, hogy a' mit mi a' szerencsétlen

Spanyol Orzágnak állapotjáról 's a' minden Országok' úgy nevezett Liberalisainak valóságos plánumjaikról megmondottunk, mind meg ne erősíténé. Ezen plánumoknak a' célja éppen nem kisebb annál, hogy minden törvényes intézetek 's minden Dynastiák felfordittassanak, és hogy Európa gyászszal, omlásokkal, vérrel és könyhullatással borittassék-bé. Ezen Madridi Jakobinusok olly kinyilt együgyűséggel mutogatják-ki a' magok átkozott célzássaikat, mint mi azokat töllök tellyességgel nem vártuk volna. De talám csak néhány gondolatlanok azok ököztök, kik a' parancsolat ellen, az ármáda derekát behurgyalkodva megelőzvén, a' táborozás' plánumát vigyázatlanságból kinyilatkoztatták. — „Mi sokkal nagyobb tekintettel viseltetünk Olvasóinknak gyenge érzése eránt, mint sem hogy itt mind azokat az alacsonyságokat leirni akarnók, mellyeket a' Madridi Maratok, az Európában, 's kiváltképpen Franczia Országban, a' mellyet 10,000 Spanyol Sansculottokból álló sereggel meg akarnak hódoltatni, találató becsületes dolgok ellen kiárosztanak.

Úgy itélünk, hogy nem szükség többet beszélnünk azoknak meggyözettedésekre, a' kik még azon bánatos resultátumok eránt, mellyeket mi már még ezen Spanyol revolútziónak kezdetében megjövendeltük volt, kételkedhetnének. Egy olly Országban, hol az efféle dühösködök a' Legitimus Monárkhának szemek előtt 's az Orzáglótiszteknek helybehagyásával illy tudományokat kihirdetnek, a' legrettenetesebb történetek elkerülhetetlenek.“

Spanyol Amerika.

A' Csendes tenger' öbleiben lármá-

sodni kezdettek a' környülállások. A' Buenos-Ayresi tudósítások erőssítik, hogy az azon tengereken vezérkedő Ánglus Admirális Hardy tovább nem engedi, hogy Perunak partjait Lord Cochrane, Chili' Admirálissa tovább is megszállva lenni erőssítesse. A' Londoni Kurir ekképpen ír ezen dologról: — „Mi már régebben is jelentettük, úgy mond, hogy Lord Cochrane azon juson, hogy ő Chilinek hadi hajóival a' Perui partokat megszállva tartja, több Ánglus hajókat, azon gyanura nézve, hogy Spanyol portékával volnának terheltetve, letartóztatott, 's azokat a' nevezett Ánglus vezérnek kívánságára 's minden nyilatkoztatásaira is, mind ez ideig ki nem adta. Az is tudva van, hogy Hardy Ur maga Lord Cochranéhoz menvén, nálla ezen történetről személlyesen panaszkodott, de nem lett semmi sikere ezen fáradságának, minthogy azután Valparaisóba vissza érkezvén, ott, szóval, illy nyilatkoztatást tett egy Deputáziónak, melyet a' Valparaisóban lakó Ánglus kereskedők, kérdezősködni, hozzá küldöttek: — „Minthogy 1)ször, Chili' hadi hajójsok Ánglus kereskedő hajós Kapitányokat 's egyéb Ánglus embereket megbántottak, 's a' Chiliben lévő Országlószék nem csak hogy az elfoglalt hajókat ki nem adatta, hanem azokról még hajós legényeket is vétetett-el 's kényszerített a' maga hajójin való szolgálatra — 's minthogy továbbá 2)ször, Chilinek hadi hajójsi nem hogy egész Perú' partjait megszállva tarthatnák, hanem 12 mértföldnyi hosszúságú partjának megszállására sem elégségesek: erre nézve ő (Sir Hardy Tamás) arra határozta magát, hogy azon Hirdetését Chili Admirálisának, melly által Peru' partjait, a' mult esztendőben Augustushan, megszállott állapotban lenni kihirdettette, to-

vábbá nem fogja megesmerni (a' tromfot tromfal fogja ütni).“

Lord Cochrane azonközben még a' legújabb tudósítások szerint is, Arikát (Liman alól Délfelé) elfoglalván, az ott találtatott, nem csak Spanyol hanem Ánglus hajókat is letartóztatta. — Generalis San Martin, Chili' sergeinek fő vezére, Apr. 30-dik napján a' Huachói kikötőhelyben 1000 embereket hajóra ültetvén, azokkal valami titkos expeditzióra evezett-el (gondolják, hogy Panama felé vette evezését).

N á p o l y.

A' Lipsia nevű, Áustriai Cs. Kir. Fregát, a' melly eddig a' Nápolyi tenger-öbölben állott, ezen öblöt Julius' 19-dikén oda hagyta, hogy a' Montecuculi és Huszár nevű hadi Briggekkel, 's az Arethusa nevű Golettével a' Levantéra evezett, és ott addig is, míg Velenczéből a' Hebe nevű fregát is megérkezhetne, az Áustriai nemzeti kereskedő hajókat minden esetekben védelmezze. Olly rendelések vannak ezen hajós csapat' vezérének Oberster Armeni Urnak elejébe adattatva, hogy a' hadakozó részek eránt ugyan tellyes és tökéletes neutralitást tarttson, de azonban mind azokat a' hajókat letartóztassa, melyek az Áustriai kereskedő hajókat bántódással illetnék.

T r i p o l i s.

A' Velencei Ujságban illy tudósítás találtatik Tripolisból Aug. 21-dik napjáról: — „Olly parancsolatot vévén az itt lévő Pascha Bey a' Török Császártól, hogy hadi hajójsit, a' Porta' számára tarttssa készen: ehezképpest innét nyolcz fegyveres hajók September' elején a' tengerre kivezni szándékoztak; ezek elevezvén, egy máso-

dik hajós osztály is fog ugyancsak itt úthoz készülni, 's 20 napok' eltelte alatt ez is kivezni. Valamint az Egyiptomi Pascha által kiküldetett 12 hadi hajókat, úgy ezen Tripolisi hajós csapatokat is mind Ismail Gibraltar fogja vezérelni. A' Tunisból és Algierből hasonlóképpen minden órán kivezendő hajós sergek ellenben tulajdon magok Kommandánsaik által fognak vezéreltetni — 's mind ezek, minekutánna mind özsze gyültek, a' Capádan - Pascha (Török fő Admiralis) vezérlése alatt fognak csatázni, ki is, a' nélkül, hogy a' Görögök által gátoltatott volna, Rhodus-hoz mar megérkezett vala.

B é c s.

Császár és Király ö Felsége kívánt jó egészségben lévén, tegnap délután néhány Magyar és Német Granadiros Batalionoknak tüzzel való gyakorlási próbatartásokat méltóztatott szemlélni a' Bécs mellett Schönbrunn felé találtató Smölcz nevű, nagy kiterjedésű halmos vidéken.

A' Gazetta - di - Milano illy Ediktumot közlött Sept. 18 - dikán: — “

„Azon tekintetből, hogy Gróf Luigi Porro Lambertenghy, Májlandi birtokos, a' már meghalt Marquis Giorgio Porro Lambertenghi' fija, a' Jul. 9 - dikén költ meghívásra a' meghatározott időpontig meg nem jelent, ujonnan parancsolja a' Velenczében lévő Cs. K. rendkívülvaló alsó Biztosság, hogy Gróf Porro a' Büntető törvényes könyvnek 492-dik Czikkelye szerént, a' jelenlévő Ediktumnak kiadattatásától számlálván legfeljebb 60 napok alatt a' Biztosság előtt jelennyen-meg a' végre, hogy azon büntételből, mellyel vádoltatik, magát tisztítsa-ki, a' melly vád abban áll: hogy ő — 1)ször, egy olly özszeesküvésben részesült, a' melly oda célzot,

hogy Olaszországban az Austriai Ország-lást a' Carbonarik' Sektája által, mellyet a' Lombard - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni, 's a' Pápa' Státusaiban és Piemontban lévő Sektistákkal is özszezatolni iparkodtak 's meghatároztak vala, felfordítsák — 2)ször, ezen célzással magát ezen titkos társasághoz csatolta — 3)ször, ezen társaságban az 1820 - dik esztendő Augustusának 29 - dik napján költ Felsőges Határozásnak kihirdettetése után is megmaradott, 's ezen társasághoz ezen időpontnak eltelése után is követőket szerezni, 's azt a' Lombárd - Velenczei Státusokra is kiterjeszteni iparkodott. Fenn nevezett Gróf Luigi Porro Lambertenghi tehát tudósittatik: hogy ő, ha ezen időszakas is eltelvén az alatt a' mondott Biztosság előtt meg nem jelenik, úgy fog tartatni, mint a' ki azon bünt, mellyel vádoltatik, megvallotta, 's ehezképpest úgy fognak véle bánni, mint a' törvényekben meghatározottat

Költ Velenczében September' 15 - ikén 1821 - ben. Aláírták, az Elölülő 's t. “

Egyházi Státusok.

Romában September' 13 - dikán egy Bulla függesztetett - ki 's tétetett minden felé közönségessé az úgynevezett Carbonarik' társasága ellen, melly által ezen társaságnak tagjaira nézve halálos büntetés határozottatott — az ő Cathechismussok megátkoztatott, 's azok, kik őket bejelenteni tartozván ezt meg nem cselekszik, Excommunicatioval büntettetnek. — (Ezen Bulla a' jövő M. Kurirban fog találtatni.)

Magyar Ország.

A' Pisoni Ujságlevelek szerént, valamint itt Austriában, úgy ott is szörnyű

áradásai lévén a' Dunának, nagyon sok kárt okoztak az annak mellyékein lakó népeknek. Sok marha, sőt ember is veszett oda.

Ugyan ezen Újságlevelekben olvasuk, hogy Ferencz Károly ö Cs. Fő Hercegsége Püspökiben (Pischdorfban), a' maga katonai gyakorlásának ideje alatt, mellyet a' már nevezett Vasas Regementnél tart, a' Primás ö Hercegsége palotájában lakott.

* * *

Magyar Országgi Tudományos Jegyzetek a' Pesti közönséges levelekből: —

Bár melly kéméletlenül itéljenek is az idegenek a' Hazánkbeli tudós törekedésekről, 's bár melly igazságtalanul szóljanak is a' Hazánkbeli nem Magyar irók, Nemzeti Literaturánk' emelkedéséről: az igaz Hazafi amazoknak részrehajlását, ezeknek vakmerőségét megveti, és ha nem mutat hat is duzzadt kötetekben kikelő mély tudományos munkákat, mellyek most egész Európában igen ritkák; tisztelettel tekint a' kissebbekre is, és az időtől várván a' tökéletesedést, már az igyekezetet is nagyra betsüli, melly folyton folyva idővel nagyobb gyümöltsöket fog hozni. Ezen biztató örömtől indítatván, közöljük Nemzeti Literaturánknak e' következő gyümöltsseit:

„Polyhymnia. Két Könyvben írta Vályi Nagy Ferencz, a' Sáros Pataki Collegiumban Exegetica-Theologiát, Ekkle-

siai Történeteket, és Görög Literaturát tanító Professor. S. Patakon nyomtatott Nádaskay András által. 1820.“

Ezen munka nem rég jött az Árús-Boltokba, 's így ámbár nyomtatásának ideje a' múlt esztendőre esik, a' Közönség kezére jutása a' folyó esztendőre tartozik. Ezen kötetben foglaltatnak a' boldogúlnak külömbféle Vers nemekben írt jeles Poétai darabjai, 's ugyan azért kedveltetöbбек az olvasásra. Mindenütt tiszta nyelv, elmésség, és világosság uralkodik benne, mellyre nézve már elég méltók, hogy minden Magyarnek kezében forogjanak. Még inkább megnyerheti pedig mindeneknek kedvét azon szép cél, hogy ezen munkának árra főképpen arra nagyon rendeltetve, hogy ugyan ezen Tudós Szerző által vitézi Verseken készült Homerus Iliássa, a' Magyar Literatura díszére kinyomtatassék. A' munka előtt találtatik ezen Tudós Férfiú élete leírása, a' hol egyszers mind megemlétetnek a' nyomtatásban kijött, vagy még írásban lévő munkái is; amazok közé tartoznak: Hanyady László történetei. — Pártos Jerusalem. — Odák, Horácz Mértékein. — Homér Batrachomomachiaja. — Bion és Moschus Idylliumai. Ezek közé Homér Iliássa 24 énekben. — Magyar Poética. — Deák és Görög Verseinek gyűjteménye. — Prédikációk. Jegyzések a' Magyar Nyelv Természetéről. Méltó itten arról is megemlékezni, hogy ugyan az ö Deák Versei a' fellebb említett helyen és esztendőben kiadattak, mellyek az újabb Deák Poéták között méltó helyet foglalhatnak.

Redaktor: Pánczél Dániel. Nyomtatja Nemes Hirschfeldi Stöckholzer Felix.

(Am rothen Thurm im Müller'schen Kunst-Gallerie-Gebäude Nro. 648).